

Ζώντας μαζί - δραστηριότητες για το σεβασμό

Αυτές οι δραστηριότητες τονίζουν ότι ο τρόπος που αλληλεπιδρούμε καθημερινά έχει άμεσο αντίκτυπο στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ένα παιχνίδι κανόνων θέτει ερωτήματα για τον τρόπο που θεσπίζονται οι νόμοι, και μια ακουστική δραστηριότητα εστιάζει στο δικαίωμα της άποψης και της υποχρέωσης του σεβασμού της γνώμης των άλλων.

Αυτές οι δραστηριότητες βασίζονται σε εκείνες που είχαν γίνει για τα μικρότερα παιδιά στο Τρίτο Μέρος.

Κατασκήνωση

(Προσαρμοσμένο από μια ιδέα στο Understand the Law, The Citizenship Foundation)

Σκοπός: Αυτό το παιχνίδι βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν πώς οι κοινότητες θεσπίζουν κανόνες και νόμους για να προστατεύσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Μαθησιακά σημεία:

- Κανόνες συμπεριφοράς για να προληφθούν οι συγκρούσεις και να προστατευθούν τα δικαιώματα.
- Αυτοί οι κανόνες θεσπίζονται με δημοκρατικό τρόπο.

Τι χρειάζεστε:

Μια φωτοτυπία των «καταστάσεων» (βλέπε στις επόμενες σελίδες) για κάθε ομάδα.

Χρόνος: Περίπου μιάμιση ώρα

Πώς να εφαρμοστεί:

- Χωρίστε τους μαθητές σε μικρές ομάδες των πέντε ή έξι ατόμων.
- Πείτε στους μαθητές:
«Φανταστείτε ότι πηγαίνετε κατασκήνωση με μια ομάδα φίλων. Κάποιος σας έχει πει για μια υπέροχη τοποθεσία για κάμπινγκ, ένα ξέφωτο στο δάσος κοντά σε μια λίμνη, μακριά από τον πολιτισμό. Σχεδιάζετε από κοινού αυτό το ταξίδι εδώ και αρκετές βδομάδες και επιτέλους φτάνει το σαββατοκύριακο. Μετά από ένα μεγάλο ταξίδι, φτάνετε στο ξέφωτο. Έχετε φέρει ό,τι χρειάζεστε για τις διακοπές σας, συμπεριλαμβανομένης μιας μεγάλης σκηνής για να κοιμηθείτε όλοι μαζί. Υπάρχει κοντά ένα πηγάδι με πόσιμο νερό και έχετε την άδεια να κόψετε ξύλα και να ανάψετε φωτιά. Δεν υπάρχουν άλλες παροχές, δεν υπάρχουν κανόνες ούτε

ενήλικες ή ομαδάρχες. Στήνετε μόνοι σας τη σκηνή, κολυμπάτε και προετοιμάζεστε για μια εβδομάδα διασκέδασης!

Ωστόσο, μέχρι το βράδυ της πρώτης μέρας, υπάρχουν ήδη διαφωνίες για το πώς θα έπρεπε να διοικείται η κατασκήνωση. Όλοι σας συνειδητοποιείτε ότι θα ήταν καλύτερα αν μπορούσατε να συμφωνήσετε σε τρόπους για να κάνετε τις διακοπές σας πιο εύκολες. Κάνετε ένα συμβούλιο.»

- Ζητήστε από τους μαθητές στις ομάδες τους να δουν αν μπορούν να σκεφτούν τέσσερα ή πέντε προβλήματα που θα μπορούσε να αντιμετωπίζει μια ομάδα σαν τη δική τους. Ζητήστε τους να αποφασίσουν πώς θα μπορούσε να λυθεί το κάθε πρόβλημα.
- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν τις παρακάτω ερωτήσεις:
 - Πώς έλαβαν τις αποφάσεις τους;
 - Διαφώνησε κάποιος;
 - Εξέφρασαν όλοι την άποψή τους;
- Τώρα διαβάστε στους μαθητές το παρακάτω κείμενο:
«Μετά το συμβούλιο, όλα πηγαίνουν καλά και τα πράγματα είναι πολύ καλύτερα. Ωστόσο, μετά από μερικές μέρες, προκύπτουν κι άλλα προβλήματα, που πρέπει να διευθετήσετε μαζί για να μην προκύψουν ξανά.»
- Μοιράστε σε φωτοτυπία τις «καταστάσεις» που βρίσκονται στη σελίδα ... και Στις ομάδες τους οι μαθητές πρέπει να τοποθετήσουν όλες τις «καταστάσεις» στο τραπέζι γυρισμένες ανάποδα και να γυρίζουν την κάθε μία κάθε φορά. Πρέπει να προσπαθούν να πάρουν μια απόφαση για το τι θα κάνουν σε κάθε «κατάσταση». Εάν είναι δυνατό θα πρέπει να συμφωνήσουν σε μια απόφαση. (Εάν δε μπορέσετε να φωτοτυπήσετε τις «καταστάσεις», διαβάστε τις μία μία δυνατά, και προσπαθήστε να αποφασίσετε ως τάξη, παρόλο που αυτό θα είναι πιο δύσκολο.)
- Αν κάποιες ομάδες τελειώσουν το παιχνίδι πιο γρήγορα από κάποιες άλλες, ζητήστε τους να σκεφτούν τις παρακάτω ερωτήσεις.
- Όταν όλες οι ομάδες έχουν τελειώσει το παιχνίδι, ξαναδιαβάστε τις «καταστάσεις» και ρωτήστε την τάξη τι αποφάσεις πήρε. Μη ζητήσετε από κάθε ομάδα να σχολιάσει την κάθε «κατάσταση»- θα ήταν πολύ χρονοβόρα διαδικασία.
- Συνεχίστε τη δραστηριότητα με μια συζήτηση χρησιμοποιώντας τις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις:

- Σε αυτή τη δραστηριότητα χρησιμοποιήσατε κανόνες για να προστατεύσετε τα δικαιώματα του καθενός στην κατασκήνωση. Τι θα είχε συμβεί αν δε μπορούσατε να συμφωνήσετε στους κανόνες ή αν όλοι αγνοούσαν τους κανόνες;
- Ποιος είναι ένας καλός/ κακός κανόνας;
- Τι πιστεύετε για τους νόμους; Πρέπει πάντα να υπακούμε τους νόμους, ακόμη και αν είναι κακοί;
- Υπάρχουν κάποιοι άγραφοι νόμοι και κανόνες. Για παράδειγμα, οι «ηθικοί» ή οι θρησκευτικοί νόμοι. Γιατί οι άνθρωποι υπακούουν αυτούς τους νόμους/ κανόνες, παρόλο που δεν είναι αναγκασμένοι να το κάνουν;
- Οι κανόνες και οι νόμοι συνήθως επιβάλλονται με τιμωρίες και κυρώσεις. Πιθανόν να αποφασίσατε να επιβάλλετε κυρώσεις σε όποιον παραβιάσει τους κανόνες στην

κατασκήνωση. Ποιος είναι ο σκοπός των κυρώσεων; Ποιο είδος ποινών είναι πιο αποτελεσματικό; Μπορούν οι ποινές να είναι αναποτελεσματικές;

Επιλογές:

- Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να αποτελέσει την αφετηρία για τη δημιουργία μιας σειράς κανόνων στην τάξη που θα οριστούν από τους μαθητές και το δάσκαλο με ένα συμμετοχικό τρόπο (βλέπε ενότητα **Υποβολή ερωτήσεων** στο κεφάλαιο **Χρήσιμες μέθοδοι διδασκαλίας** στο **Δεύτερο Μέρος** για περισσότερες ιδέες σχετικά με αυτό).
- Σε πολλές χώρες, η εκτέλεση αποτελεί την ποινή για τα «εγκλήματα» όλων των ειδών, από φόνο μέχρι πταίσμα όπως η διακίνηση εμπορευμάτων στη μαύρη αγορά. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να αποτελέσει αφετηρία για να γίνει μια συζήτηση για το εάν η εκτέλεση εμποδίζει ή όχι το έγκλημα.

Κάρτες Περιπτώσεων για την «Κατασκήνωση»

Περίπτωση Πρώτη

Κάποιος πρέπει να κοιμηθεί κοντά στην πόρτα της σκηνής, που δεν κλείνει καλά. Το πρωί, τα πράγματα αυτού του προσώπου βρίσκονται σκορπισμένα πάνω στο υγρό γρασιδί. Παραπονιέται ότι τα πράγματά του/ της θα πάθουν ζημιά. Τι κάνετε;

Περίπτωση Δεύτερη

Όλοι συμφωνήσατε στο συμβούλιο για τη διαχείριση της κατασκήνωσης. Τώρα, κάποιος αγηγά τους κανόνες που ορίσατε. Πώς μπορείτε να επιβάλλετε τους κανόνες;

Περίπτωση Τρίτη

Κάποιος άφησε την κατσαρόλα να βράζει στη φωτιά και πήγε να κολυμπήσει. Η κατσαρόλα έπεσε στη φωτιά και μια γωνιά της σκηνής έπιασε φωτιά από τις φλόγες. Όλοι αντιλαμβάνεστε ότι έχετε πρόβλημα ασφάλειας. Μπορεί να υπάρξουν και άλλα. Τι κάνετε;

Περίπτωση Τέταρτη

Η μεταφορά του νερού από το πηγάδι είναι πολύ βαρετή δουλειά. Όλοι θα προτιμούσαν να πάνε για κολύμπι παρά να φέρουν νερό. Ωστόσο, κάποιος από εσάς στραμπουλά το χέρι του καθώς κολυμπά και δε μπορεί να μεταφέρει νερό. Αυτό σημαίνει ότι οι υπόλοιποι θα πρέπει να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο κουβαλώντας νερό. Τι κάνετε;

Περίπτωση Πέμπτη

Δύο από εσάς καπνίζουν, οι υπόλοιποι όχι. Οι μη καπνιστές αντιδρούν στη μυρωδιά του καπνού μέσα στη σκηνή αλλά οι καπνιστές πιστεύουν ότι πρέπει να τους επιτρέπεται να καπνίζουν όταν χαλαρώνουν. Τι κάνετε;

Περίπτωση Έκτη

Ένας από εσάς έχει φέρει ένα ραδιόφωνο και ακούει μουσική δυνατά το πρωί. Αυτό εξοργίζει τους υπόλοιπους. Τι κάνετε;

Περίπτωση Έβδομη

Όλοι μοιράζεστε μια σκηνή αλλά δε μπορείτε να συμφωνήσετε για να τη διατηρήσετε καθαρή. Μερικοί προτιμούν τη σκηνή να είναι τακτοποιημένη συνεχώς, ενώ άλλοι όχι. Οι καβγάδες επηρεάζουν το κλίμα στην κατασκήνωση. Τι κάνετε;

Περίπτωση Ογδοη

Κάποιος καταστρέφει μια ακριβή κιθάρα που ανήκει σε κάποιον άλλο. Αρνείται όμως να πληρώσει τη ζημιά. Τι κάνετε;

Περίπτωση Ένατη

Ένας φίλος σας έρχεται να σας επισκεφτεί για μερικές μέρες. Έχει φέρει τη δική του σκηνή, αλλά αγηφά τους κανόνες που έχετε θεσπίσει. Τι κάνετε;

Περίπτωση Δέκατη

Δύο από εσάς πιστεύουν ότι στην κατασκήνωση πρέπει να υπάρχει ένας κανόνας για το αλκοόλ και το ποτό. Ζητούν να γίνει συμβούλιο για να συζητήσουν το θέμα. Οι περισσότεροι διαφωνούν να καταργηθεί εντελώς το ποτό. Τι κάνετε;

Ενεργητική ακρόαση

Σκοπός: Η ακουστική δραστηριότητα βελτιώνει τις δεξιότητες ακρόασης των μαθητών και τους βοηθά να σκεφτούν ποια είναι «καλή» και ποια είναι «κακή» ακρόαση.

Μαθησιακά σημεία:

- Η ακρόαση είναι μια σημαντική δραστηριότητα για να σεβόμαστε το δικαίωμα άποψης των άλλων. (Βλέπε Άρθρο 12 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το Άρθρο 19 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Πέμπτο Μέρος αυτού του εγχειριδίου).
- Μπορούμε να βελτιώσουμε τις ακουστικές μας δεξιότητες κάνοντας εξάσκηση.

Τι χρειάζεστε: Τα κουτιά «Τι μας βοηθά να ακούμε;» και «Τι μας εμποδίζει να ακούμε;» που βρίσκονται στις επόμενες σελίδες.

Χρόνος: Περίπου 30 λεπτά

Πώς να εφαρμοστεί:

- Χωρίστε την τάξη σε ζευγάρια.
- Εξηγήστε ότι κάποια στιγμή το ένα πρόσωπο από κάθε ζευγάρι θα πρέπει να μιλήσει ασταμάτητα ενώ το άλλο θα πρέπει να ακούει όσο πιο προσεκτικά μπορεί. Ο